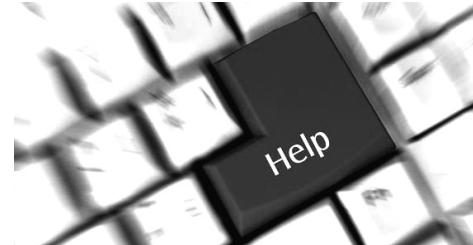

Wyższe wykształcenie

Niebawem rozpocznie się nowy rok akademicki a z nim powrócą problemy trapiące osoby niepełnosprawne, które chciałyby podjąć wyższe studia. Niestety często jest tak, że ustawy i programy reklamowane jako przyjazne niepełnosprawnym pozostają jedynie teoretycznymi rozwiązaniami. Najczęściej osoby w pełni sprawne nie zauważają barier, które utrudniają w znacznym stopniu życie niepełnosprawnego studenta. Osoba poruszająca się na wózku dojeżdża choćby do ciężkich drzwi wahadłowych, których właściwie nie jest w stanie sforsować bez pomocy. Kiedy już pokona drzwi i przejedzie przez główny hol dowiaduje się, że wykład jest w sali na pierwszym piętrze, ale niestety w budynku nie ma windy. Przykłady takie można by mnożyć w nieskończoność, chodzi nam jednak nie o to aby użalać się na los niepełnosprawnego żaka, ale pomóc mu w odnalezieniu rozwiązania problemów. To prawda, że wiele pozostało do zrobienia by wdrożyć w życie uchwalone przepisy, trzeba jednak zauważyć że wiele uczelni zrobiło już bardzo duże postępy na drodze otwarcia swoich podwoi dla studentów niepełnosprawnych. W chwili obecnej w większości Uniwersytetów działają specjalne serwisy wyposażone w odpowiednie zaplecze technologiczne, w których zatrudniani są specjaliści w zakresie każdej niepełnosprawności. Pierwsze kroki należy skierować właśnie do takiej komórki organizacyjnej. To właśnie w takim miejscu kandydat na studia może się dowiedzieć o wszystkich przysługujących mu przywilejach uczelnianych. Jednym z pierwszych udogodnień, na które może liczyć aplikant jest przeprowadzenie egzaminu wstępnego w tzw. alternatywnej formie. Nie jest to w żaden sposób ułatwiony egzamin, nie zmienia się jego zakres ani wymagania stawiane przed zdającym. Zmienia się jedynie sposób jego przeprowadzenia tak, aby dostosować jego przebieg do specyficznych możliwości niepełnosprawnych. W praktyce najczęściej spotkać można udogodnienia polegające na zamianie formy pisemnej na ustną, użycie formularzy napisanych w języku Braila lub po prostu wydrukowanych większą czcionką. Bywa, że komisja rekrutacyjna wyznacza specjalnego asystenta, którego zadaniem jest techniczna pomoc w trakcie egzaminu. W większości uczelni prośbę o dostosowanie egzaminu do własnych możliwości należy złożyć w trakcie pierwszej rejestracji. Władze uczelni, poinformowane odpowiednio wcześniej o niepełnosprawnym aplikancie starają się zwykle zapewnić mu w toku studiów wymagane prawem udogodnienia. By dać jakiś pozytywny

przykład takich działań przywołam krakowską Akademię Górniczo-Hutniczą. W ostatnim roku akademickim, na różnych wydziałach studiowało tutaj przeszło trzystu studentów o różnym stopniu niepełnosprawności. By wyjść naprzeciw ich potrzebom Uczelnia realizuje od szeregu lat program „AGH uczelnia przyjazną wobec osób niepełnosprawnych”. Program ten pozwala zająć się w kompleksowy sposób problematyką studentów niepełnosprawnych, a co chyba najważniejsze, uwzględnić potrzeby konkretnego studenta. Jak twierdzi Prorektor AGH ds. kształcenia dr hab. inż. Antoni Cieśla, prof. nadzw. „metody i formy kształcenia są dobierane elastycznie w zależności od indywidualnych predyspozycji. W regulaminie studiów i innych dokumentach, Władze Uczelni wprowadziły stosowne zapisy dotyczące studentów niepełnosprawnych. Większość uczelnianych budynków posiada windy, podjazdy, dostosowane toalety, a pozostałe obiekty są stopniowo adaptowane. Wielką zaletą jest nowoczesny, mieszczący się w środku kampusu AGH akademik, z w pełni przystosowanymi pokojami dla osób na wózkach. Studentom niesłyszącym pomaga na zajęciach tłumacz języka migowego. Do tej grupy studentów skierowany jest też specjalny lektorat języka angielskiego z wykorzystaniem tablicy interaktywnej. Sale dydaktyczne wyposażane są w pętle indukcyjno-foniczne i nadajniki radiowe, a osoby niedosłyszące mogą wypożyczać indywidualne systemy wspomagające słyszenie FM, które poprzez współpracę z aparatami słuchowymi wspomagają słyszenie podczas zajęć. Studenci niedosłyszący mogą bezpłatnie korzystać z kserografu w celu robienia kopii notatek z zajęć”. W czytelni można bezpłatnie korzystać z powiększalnika tekstu, a w bibliotece niepełnosprawni mogą spodziewać się wielu udogodnień. Studenci mogą brać udział w grupie rehabilitacyjnej, a na szczególną uwagę zasługuje jedyna w Polsce akademicka sekcja koszykówki na wózkach, otwarta również dla studentów innych uczelni. Działania na rzecz niepełnosprawnych koordynowane są przez Biuro ds. Osób Niepełnosprawnych, wspierające inicjatywy podejmowane przez Zrzeszenie Studentów Niepełnosprawnych będące pierwszą tego typu organizacją w Polsce. Wspomniane powyżej biuro służy swoją pomocą w kwestiach porad prawnych związanych z niepełnosprawnością a także udziela informacji koniecznych do pozyskania pomocy materialnej z programów PEFRON, MOPS, czy PCPR. By maksymalnie ułatwić niepełnosprawnym dostęp do potrzebnych informacji zorganizowana została baza adresów mailowych na jakie wysyłane są przez Biuro do spraw niepełnosprawnych aktualne wiadomości, dokumenty, plany zajęć itp. Większość kadry prowadzącej zajęcia udostępnia również studentom niepełnosprawnym materiały dydaktyczne w postaci elektronicznej. Wszystkie opisane powyżej działania mają na celu wyrównanie szans na zdobycie dobrego wykształcenia i udany start w życie. Piszący te słowa jest świadomy, że takich uczelni jest w Polsce o wiele więcej, pozostaje więc zachęcić wątpiących we własne siły by uwierzyli, że wszystko jest możliwe a zaszycanie się w swoim pokoju nie jest dobrym rozwiązaniem na przyszłość. Niepełnosprawny student w żadnym wypadku nie jest studentem drugiej kategorii, a doświadczenie uczy, że niejednokrotnie są to osoby przodujące w wydziałowych rankingach.

